

Kuiperskaai
Wilsonplein
Frankrijkplein

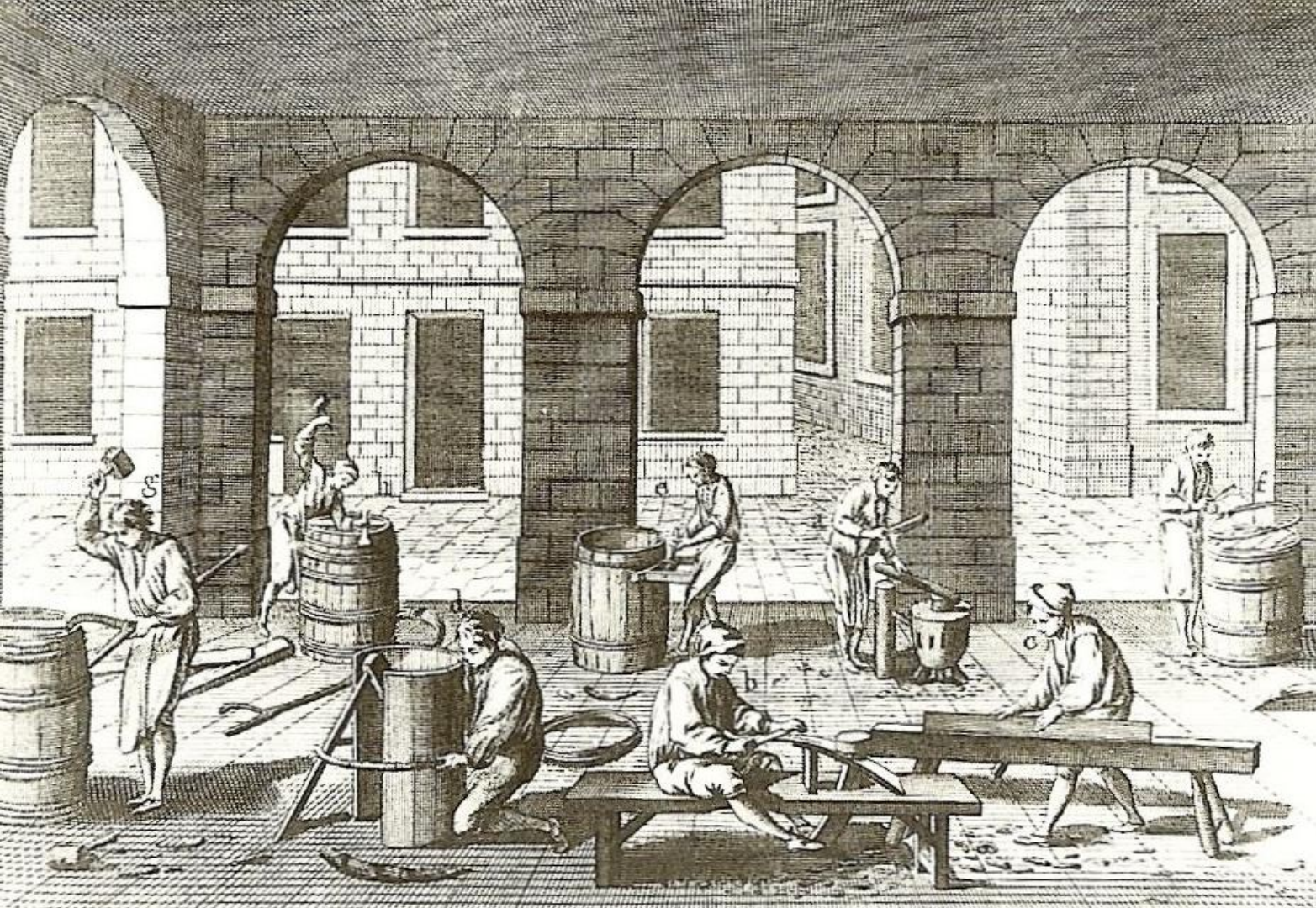
D25

Zeg niet zomaar meeuw. Er moet ooit iemand geweest zijn die de naam *Jan-van-Gent* aan deze stootduikende zeevogel heeft gegeven. Hij behoort tot het geslacht der *genten* of *rotspelikanen*.

De naam jan-van-gent vindt zijn oorsprong in het middelengelse 'gannet'. Hoe gannet werd omge-toverd tot gent is waarschijnlijk een klanknabootsing.. "Jan" kwam er mogelijk voor de lol maar vermoedelijk eerder uit onbegrip. Jannen lieten zich - net als vele andere zeevogels die nauwelijks mensen gewend zijn - gemakkelijk vangen. De zeelui van weleer vonden dit best 'zot'. Leuk detail: ook de wetenschappelijke naam van de jan-van-gent werd recent gewijzigd naar *Morus bassanus*. En laat die *Morus* nu net zijn afgeleid van het Griekse *moros*

Een 18-eeuwse
kuiperij. Waar kan
ik deze afbeelding
beter plaatsen
dan op de
Kuiperskaai !

Van de Kuiperskaai van vroeger blijft er niet veel meer over.
 Met deze affiches wil ik de bedrijvigheid van weleer laten zien.

joan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

D'haenens E., breimachienen en rijwielenfab., kuiperskaai 21
 fabriek : kerkstraat 170, gentbrugge .

1903

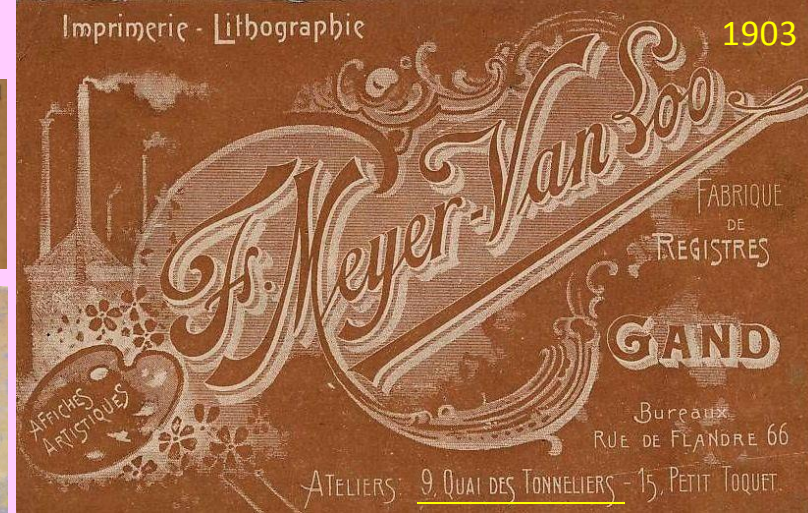
FABRIQUE D'HAENENS-GATHIER

Rue de l'Eglise, 170, Gendbrugge
 Bureaux et Magasins : Quai des Tonneliers, 21, Gand

Imprimerie - Lithographie

1903

Fabriek van Velocipeden en Breimachienen

D'HAENENS-GATHIER

GENT

Werkplaatsen voor het Vervaardigen
 en Herstellen
 Schilderen en
 Nickeleen

Velocipede zonder ketting

LA D'HAENENS

Werkhuizen en Magazijnen :

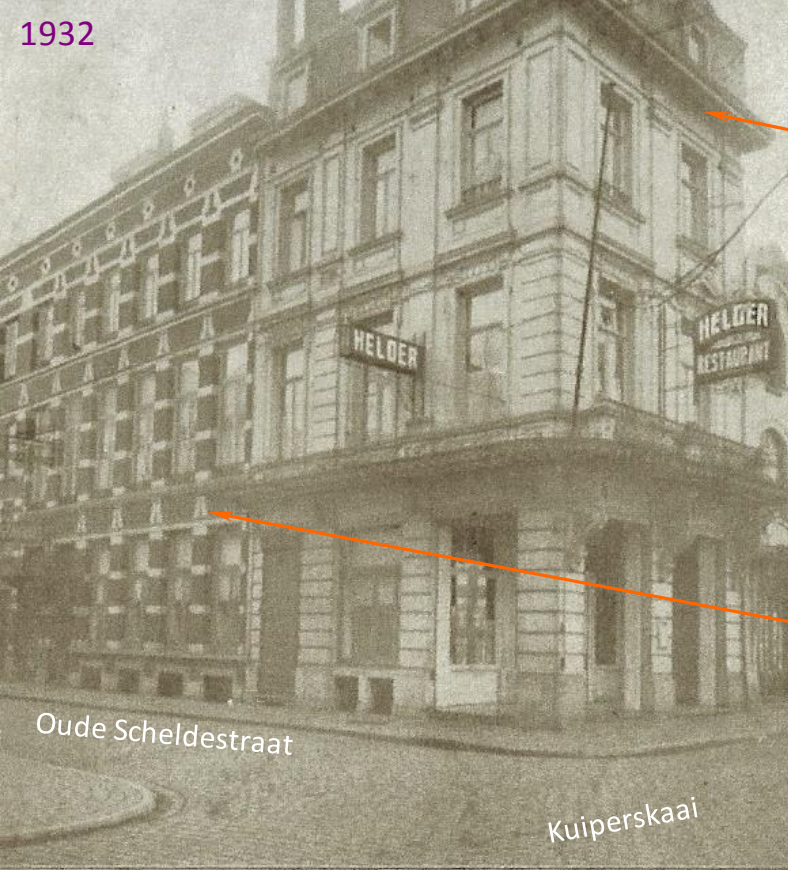
Kerkstraat, 120

GENTBRUGGE

Bureelen :

GENT, 21, Kuiperskaai, 21, GENT
 (bij de groote Statie).

1932

Oude Scheldestraat

Kuiperskaai

Restaurant " LE HELDER ,

Prop. : VETTENBURG & KAMMERER

GAND - Quai des Tonneliers, 19 - GAND

TÉLÉPHONE : 1332

Op de **Kuiperskaai** draaide de beroemde Valentino, Wintergarten, Coliseum en later Scala op volle toeren.

Dancing Le Pengouin brandde uit in 1934.

Op de hoek met de Oude Scheldestraat kwam in 1937 de dancing De Zwarte Oogen.

1934 brand in de dancing **Le Pengouin**

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

sinds 1937 dancing **Les Yeux Noirs**

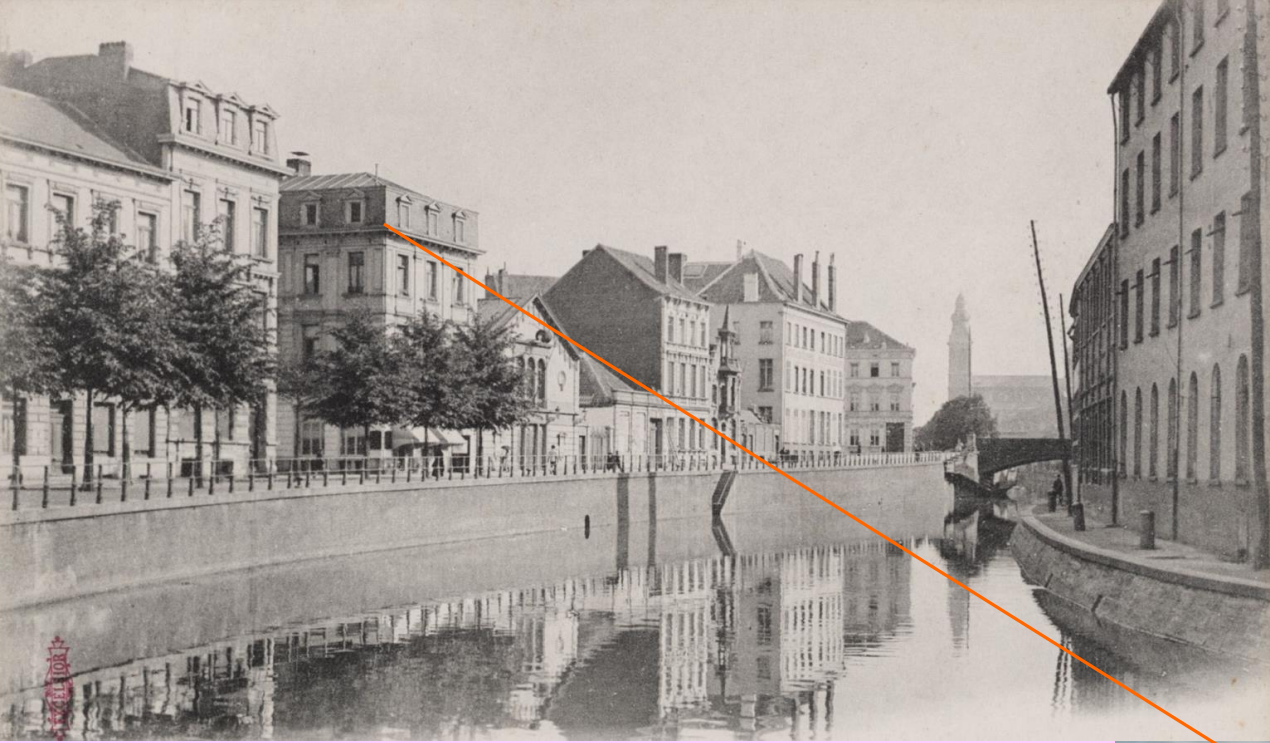
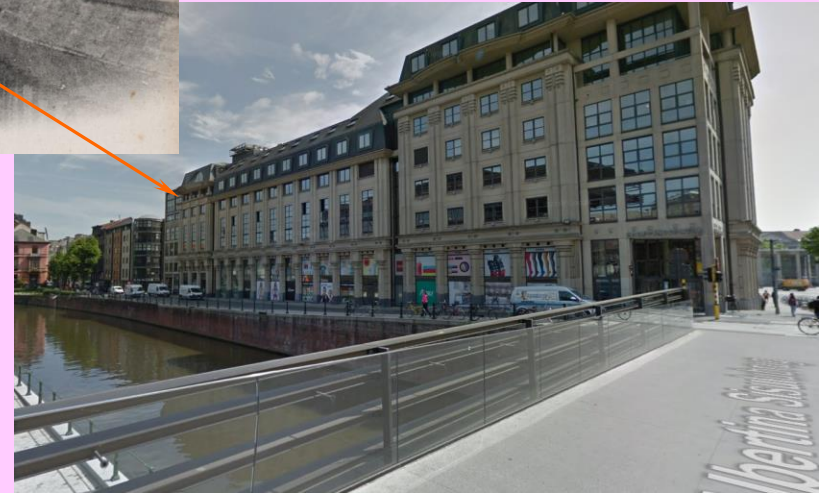

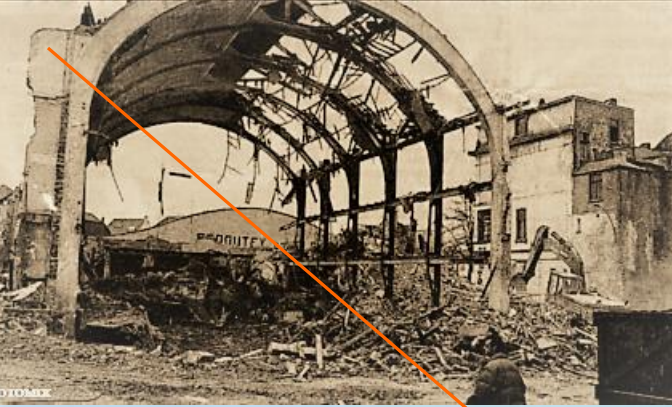
Foto rechtsonder - De Kuiperskaai en het winkelcentrum Zuid, sinds 1993. Daar stond ook het **Coliseum** dat reeds in de jaren '20 en '30 zeer gekend was in de uitgang als danscafé. Toen ik jong was en met oudere gepensioneerde mensen praatte hadden ze het vaak over de Kuiperskaai en deze is bijna zo gebleven tot enkele jaren voor de sloop in 1991.

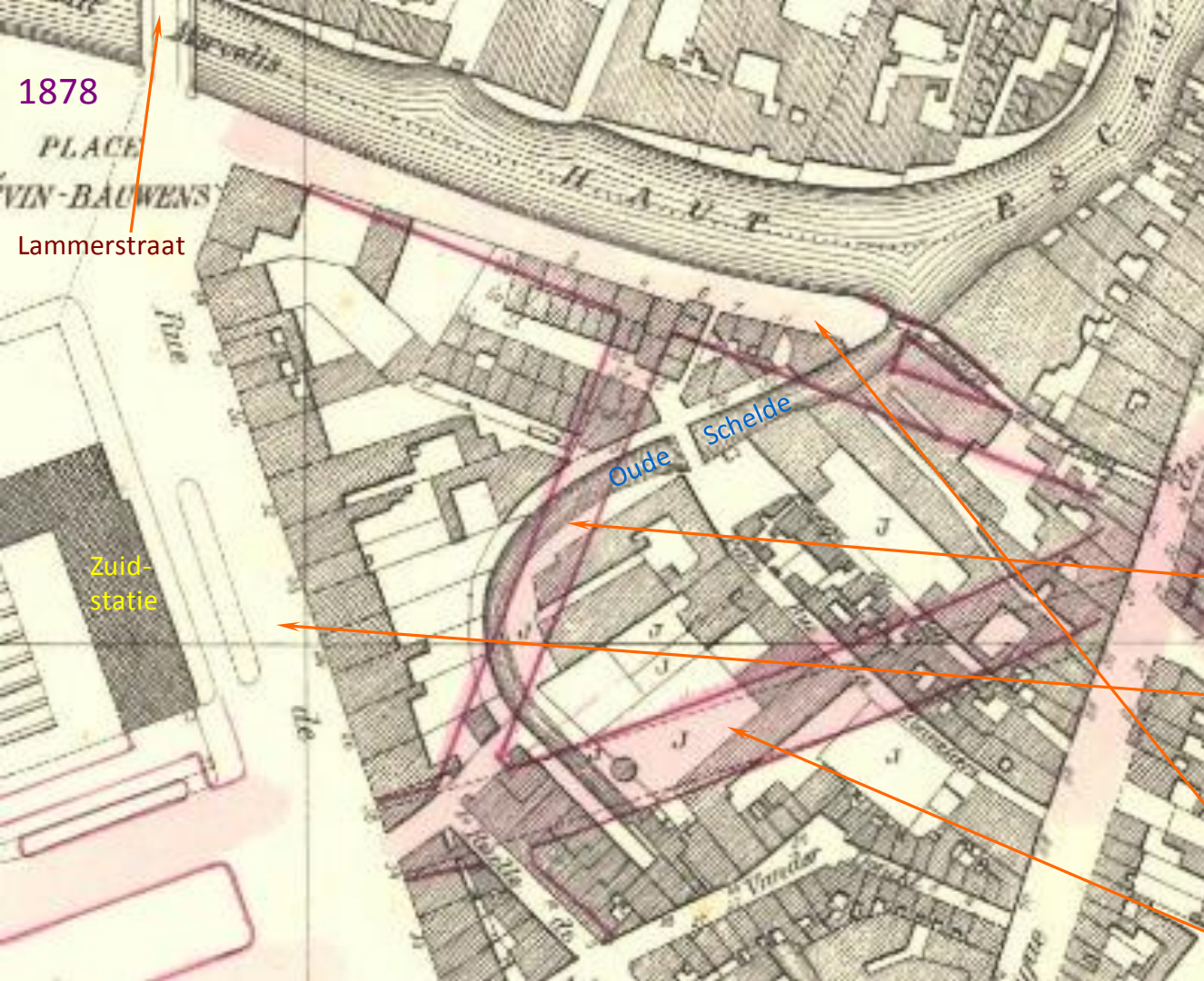
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Wat overgebleven was van het Coliseum zijn de spanten in gietijzer, deze hebben ze gede-
monteerd en een nuttige herbestemming gegeven in het koopcentrum.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Op het plan van 1878 zien we de situatie v/d stadswijk vooraleer de Kuiperskaai in 1886 een volwaardige straat werd. De roze markeringen bakenden bij benadering de ontwerpen v/d nieuw aan te leggen straten af.

Aankankelijk was de Kuiperskaai slechts een eindje trekweg die doodliep op de Oude Schelde-arm, tot Ph. Cauderlier, trateur, meester-kok en schrijver van het eerste Nederlandstalig kookboek, er meerdere huizen liet bouwen en men zelfs sprak v/d Cauderlierkaai.

Cauderlierkaai (quai Cauderlier), *zie* kuiperskaai.

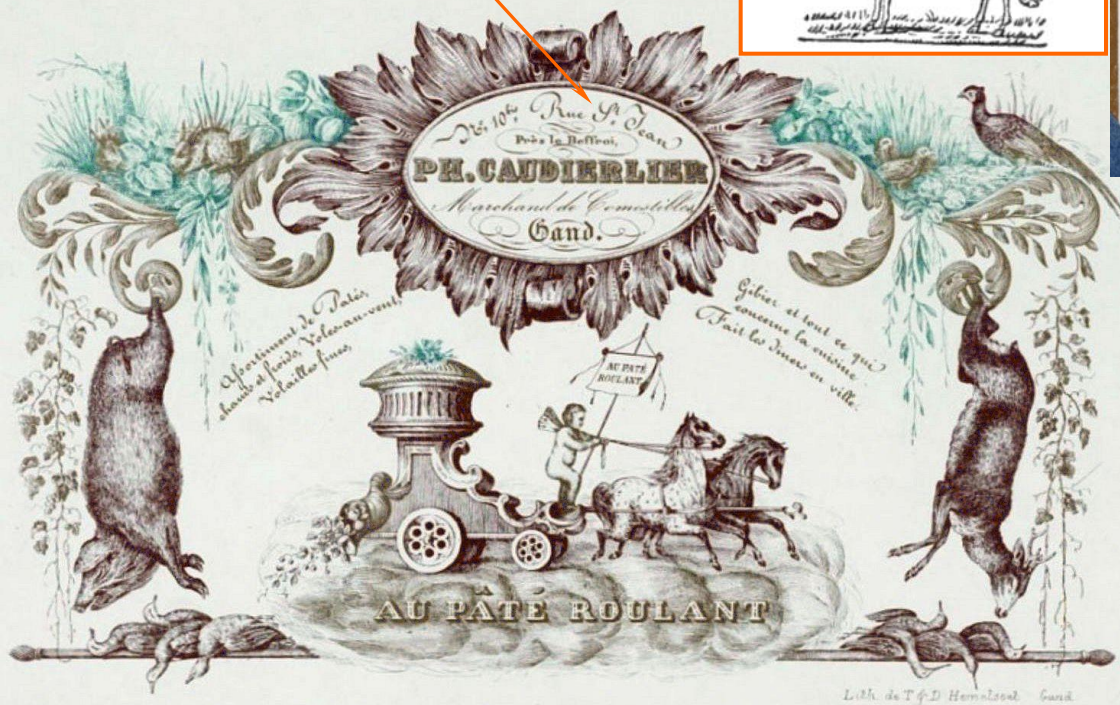
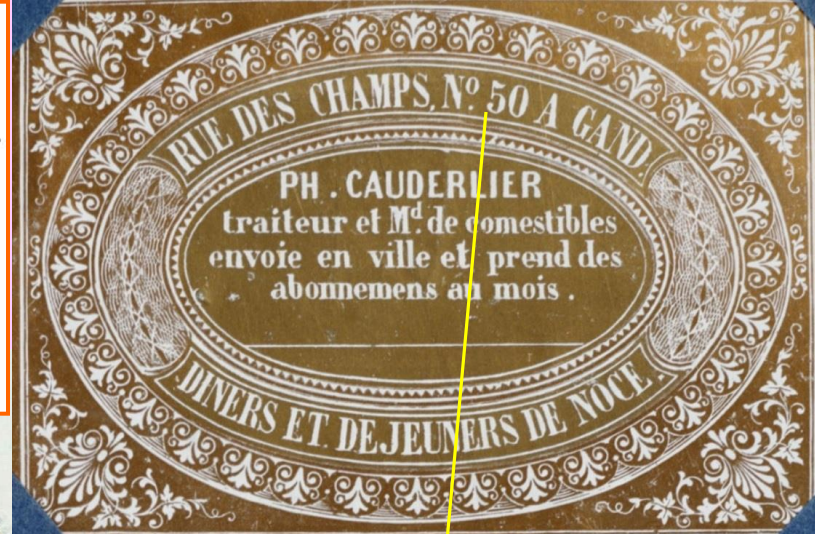
De **Oude Scheldestraat** is de naam die men gaf aan de straat waar vroeger de Oude Schelde liep. Gans dat gebied werd met de grond gelijk gemaakt uitgezonderd de huizen van de **Statiestraat**. Alles werd opgehoogd van 1m50 tot 2m en er werd een hoge kaaimuur opgetrokken.

Kuiperskaai

Vlaanderenstraat

Nadat de succesvolle meesterkok-traiteur zich in in 1842 in de **St.-Janstraat** schuin tegenover het Belfort kwam vestigen kon hij zijn zaak in 1845 reeds overbrengen naar de **Veldstraat 50**. Op de kaart van destijds zien we het n° 50 net om de hoek v/d Hoornstraat. In 1859 liet hij zijn zaak over en ging rentenieren en kookboeken schrijven.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

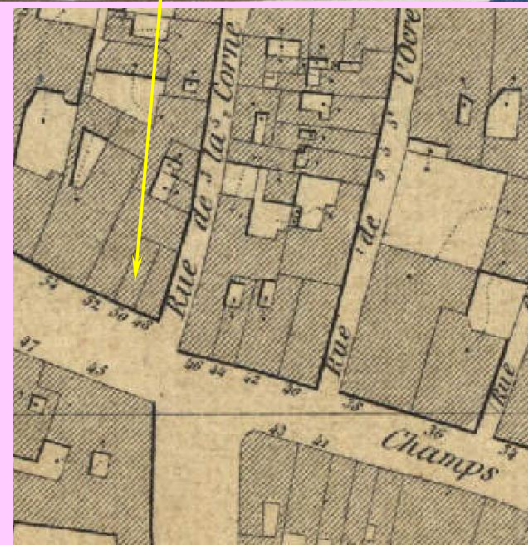

Voor de kookfreaks onder jullie, hier de koppeling naar:

[Het Spaerzame Keukenboek](#)

v/d hand van Ph. Cauderlier

Hij leerde zijn volk koken

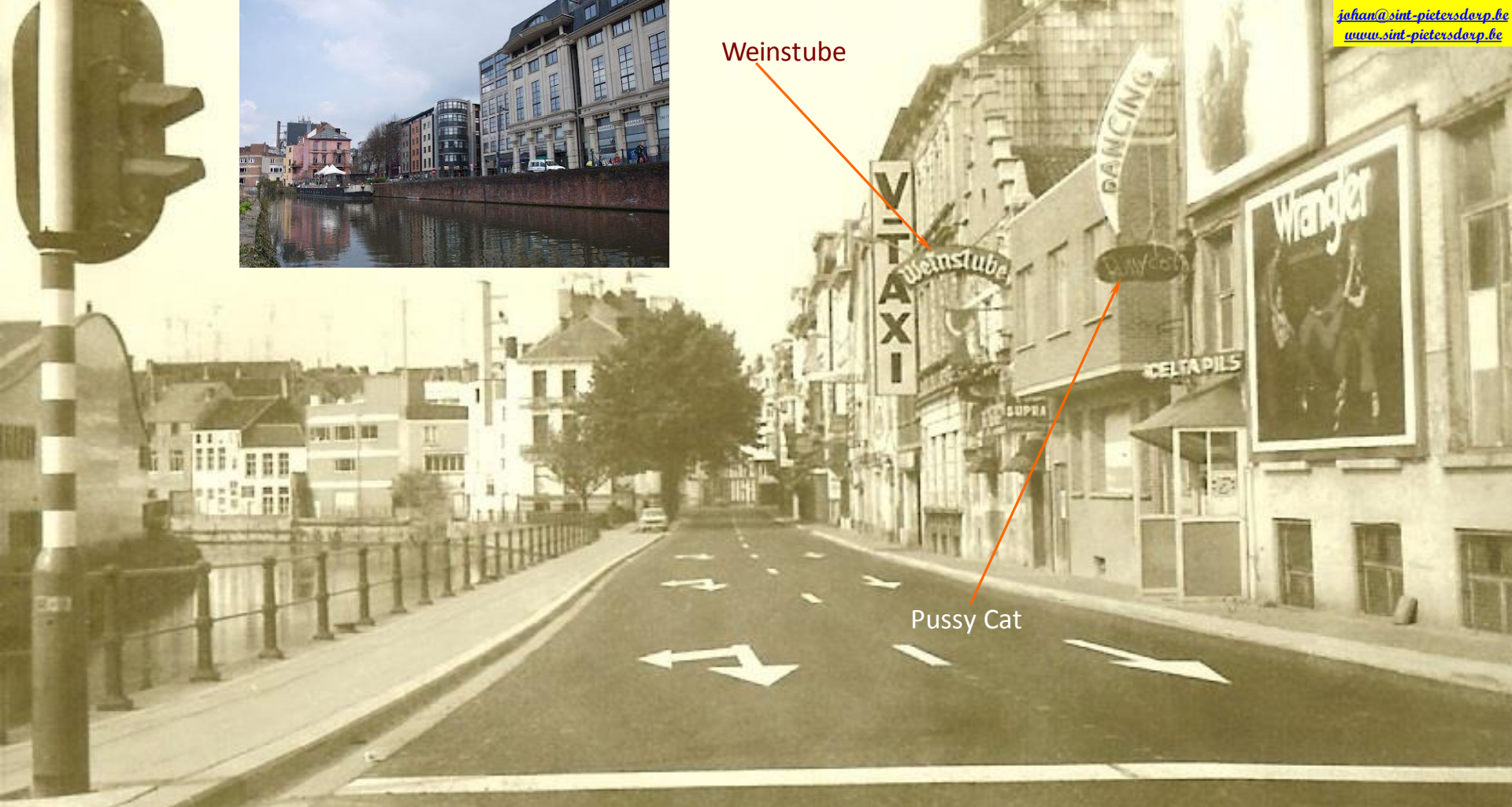

Reeds in 1913 werd de naam veranderd in het Duits om meer klanten aan te spreken voor de WT van 1913. Eerst was het Valentino. Oudere mensen van in mijn jeugd spraken daarover. Na een opknapbeurt werd de naam veranderd in Scala en in 1913 Wintergarten. Tijdens de Duitse bezetting werd het een Soldatenheim. Terug naamsverandering in 1921, het Coliseum. In 1960 trad het verval in en alles werd afgebroken om het complex van de Zuid te kunnen bouwen.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Weinstube

Pussy Cat

De Kuiperskaai in 1972, toen het nog een uitgaansbuurt was. Alle huizen zijn verdwenen voor het Zuidcomplex in 1993

Op de hoek v/d Kuiperskaai met het Frankrijkplein stond het **Hotel de France**. Je kon er destijds zelfs tanken.

Nadien ook met de grond gelijk gemaakt voor het grootse Urbis-poject Gent Zuid.

1524 Pieter de Keyser

Leuze in latijn & vrije vertaling

Speusippo praeunte.

Speusippos loopt voorop.

Poëtisch vertaald door J. Harduyn

'T is langh dat dese konst

Speusippus heeft begonst.

Cuvilliers / Cuypers

± 1562 Handschrift

Codex Iconographicus 265 Munchen

Blasoenering Nederlands

*In keel, beladen met een houten emmer,
een hamer, een bijl en een zaag van zilver
allen met gouden stelen.*

Blasoenering Frans

*De gueules, chargé d'un seau de bois, d'un marteau,
d'une hache et d'un tranchet en argent,
tous aux manches d'or.*

Doliarii

Cupre

Emmers en allerlei kleine en grote vaten voor bier, wijn olie werden in het hout gemaakt door de kuipers. Vandaar de naam Kuiperskaai

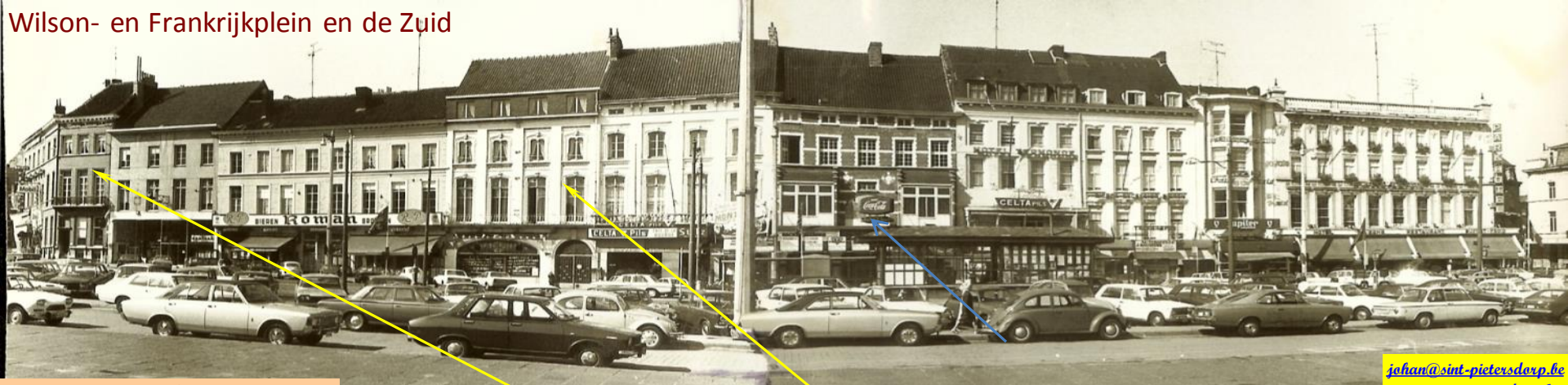

Alle huizen links over het water werden afgebroken om er een sporthal en een parking te bouwen (blijkbaar zijn dit stapelhuizen geweest om de goederen die uit de boten kwamen te stapelen op de bovenverdiepingen. Alles is terug verdwenen om de nieuwe stadsbibliotheek te bouwen. Met de afbraak van de gebouwen werd het steengruis vervoerd per schip. Men deed dit voor alsof het een nieuwigheid was. Het tegendeel is waar, vroeger werd bijna alles per schip vervoerd indien dit kon.

De foto hiernaast werd genomen op de hoek Kuiperskaai - Frankrijklein ter gelegenheid van de start van een wielervedstrijd.

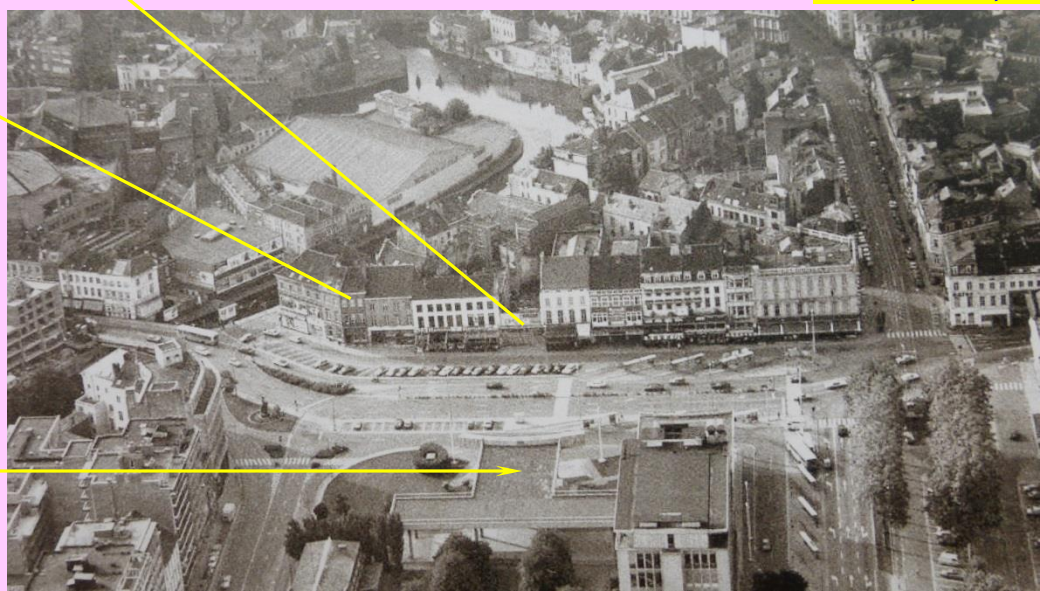

Wilson- en Frankrijkplein en de Zuid

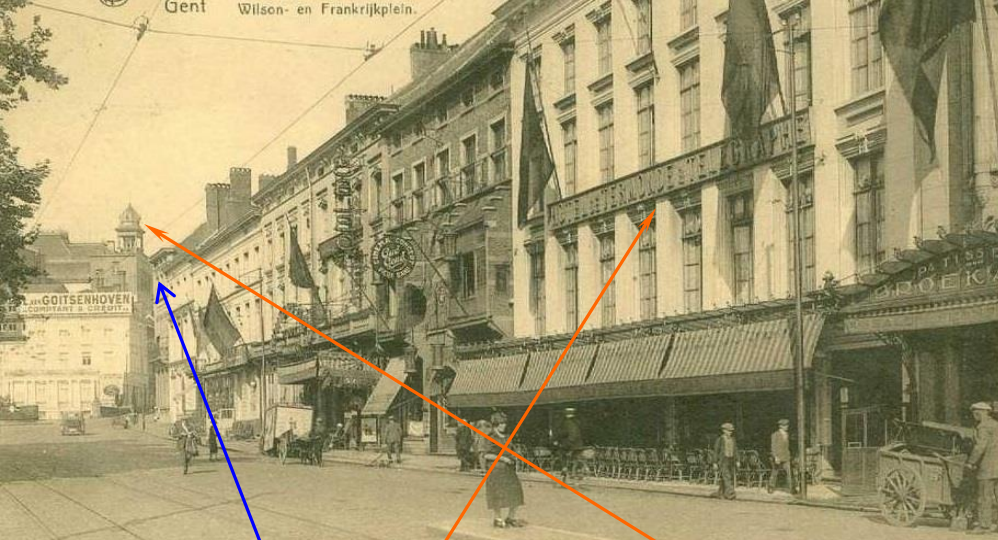

Het verlengde v/h vorige

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

In 1822 stierf Lieven Bauwens aan een hartaanval in Frankrijk. Hij was er naar toe gevlucht omdat het te heet werd onder zijn voeten (collaboratie met de vijand). De collaboratie was vlug vergeten want in 1822 werd het huidige Frankrijkplein het Lievens Bauwensplein. In 1885 kreeg hij zijn standbeeld dicht bij het G. Duivelsplein en ik denk dat toen ook zijn naam aan het plein daar werd gegeven. Zekerheid heb ik niet, niks gevonden wanneer het ook Frankrijkplein werd.

De Stationstraat (1837) en het Graaf van Vlaanderenplein (1839) werd aangelegd om een betere verbinding te maken met het centrum. De **Vlaanderenstraat** zou maar pas ontstaan na eerst een ganse verloederde arbeiderswijk van de kaart te vegen rond 1883.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Afgebroken in 1991?

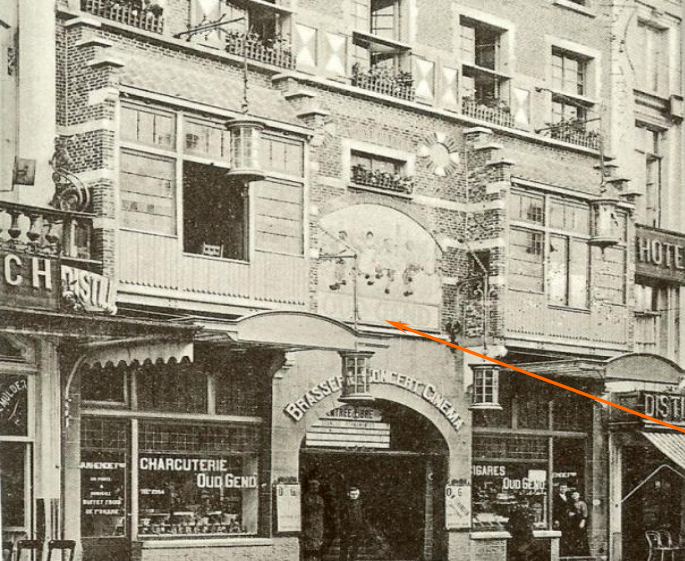
1881 - Parade v/h korps jagers-verkenners der burgerwacht op de Statieplaats, het huidige Graaf van Vlaanderenplein. Beide hotels hadden het adres Statiestraat, heden Zuidstationstraat.

joan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Allinckx-Verbiest F., statiest.28
— à l'Aigle Impériale

De Clercq I., statiestraat 30
le Lion d'Or

latere
Capitoel

Men had me gezegd dat dit de Vlaanderenstraat was.
Het is het oude Gent Zuid, nu winkelcentrum

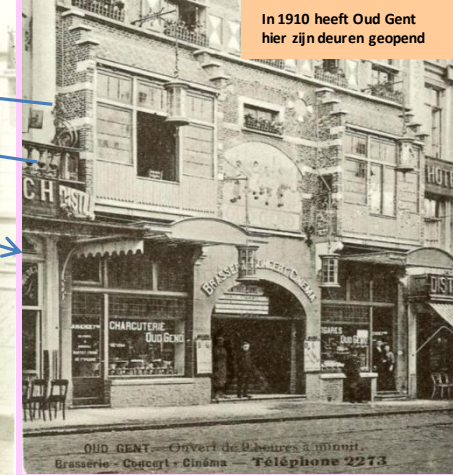
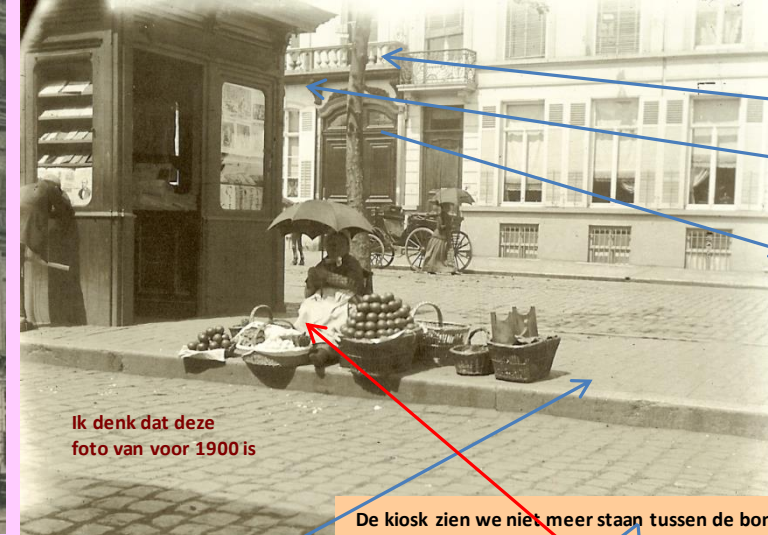
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De zuid rond 1925. In 1910 kwam er café-concert-cinéma **Oud Gend** zich vestigen. Na de 2e WO kwam in dit gedeelte van het gebouw nog een cinemazaal bij. De namen van de nieuwe cinemazalen waren **Century** en **Select**. Het uitgaansleven kreeg klappen en ook de vele cinema's die Gent rijk was moesten er het bijltje bij neerleggen. De tegels van "Oud Gend" zijn bewaard gebleven en lagen nog niet zo lang geleden in het Miat op een tentoonstelling van tegels.

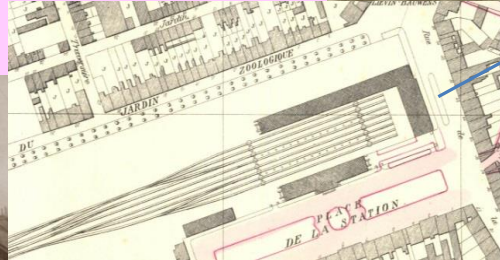
3 Maart 1837. De plaats voor de aankomst der ijzeren wegen uit Brussel, Oostende en Rijsel is aangeduid in de Muinkmeersen.

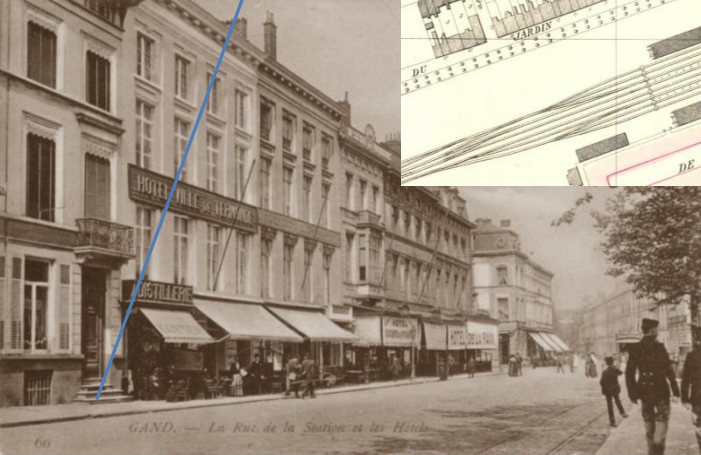
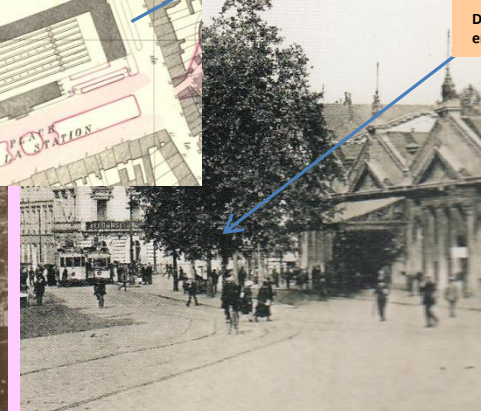
Op de onderste foto zien we reeds de elektrische tram. Deze kwam na de accu-tram die niet zo lang liep. Achter het vrouw-tje zien we een oude koets. Oud Gent (foto rechts) zat er reeds vóór 1925. We zien geen tramsporen. Het is bijna onmogelijk dat de paardentram die ook in sporen reed daar nog niet liep.

De kiosk zien we niet meer staan tussen de bomen. Ik denk dat ze is verdwenen voor de op en afstappen op de tram. Wanneer dit gebeurd is??? We weten wel dat de fotograaf al zijn foto's heeft genomen tussen 1889 en 1913. Als ik meer zou weten over het aanleggen van tramlijnen.

Deze foto is genomen na het verdwijnen v/d kiosk en voor de verandering v/d gevel van Oud Gent

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Links het Graaf van Vlaanderenplein met ondermeer een tram type
Op de voorgrond **tramhaltes 5 en 7** op het

spreekstoel.
Wilsonplein.

Het gebouw is uit 1848 en in 1910 werd het gerenoveerd. Binnenin waren de muren ook geschilderd met zichten van Gent. Het moet een mooie brasserie geweest zijn. Wanneer het binnen-in allemaal is verdwenen voor de 1^e cinema, weet ik helaas niet.

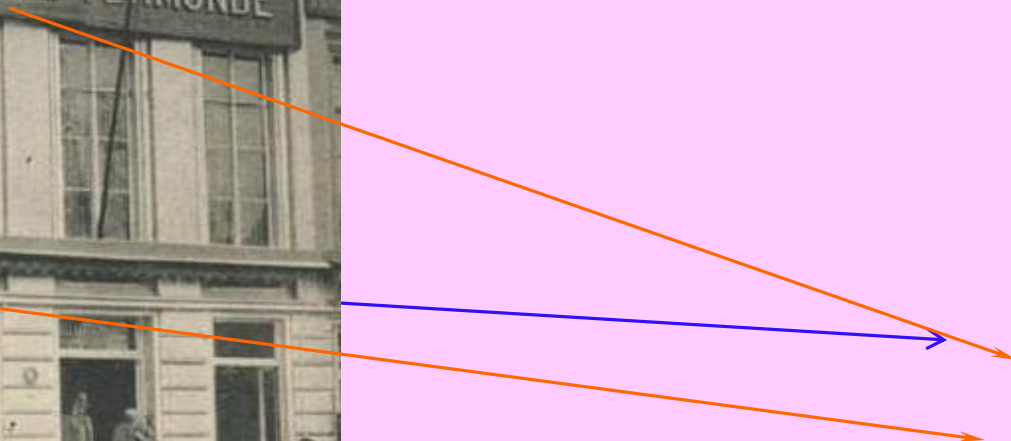
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Halte tram 1 aan de Zuid

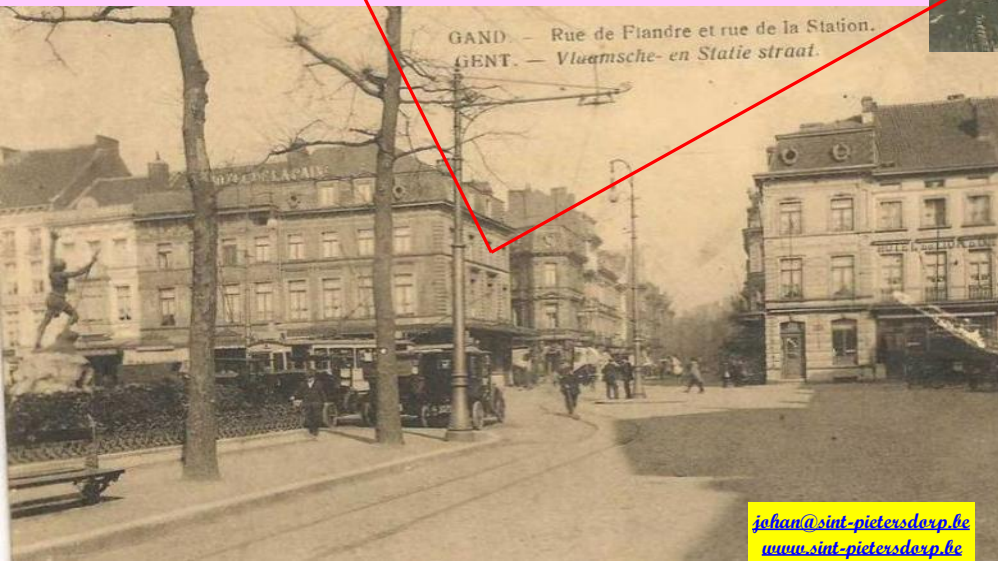
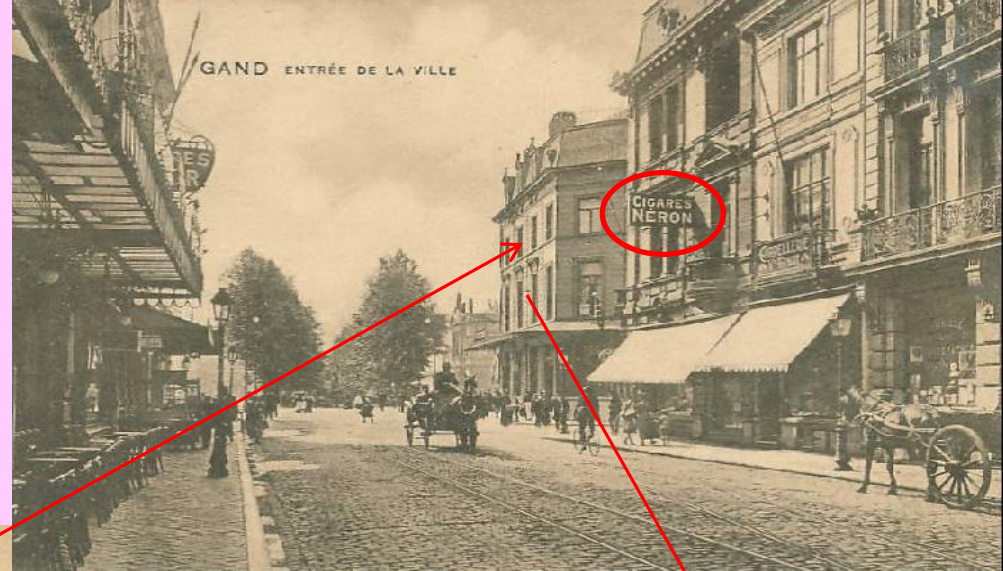
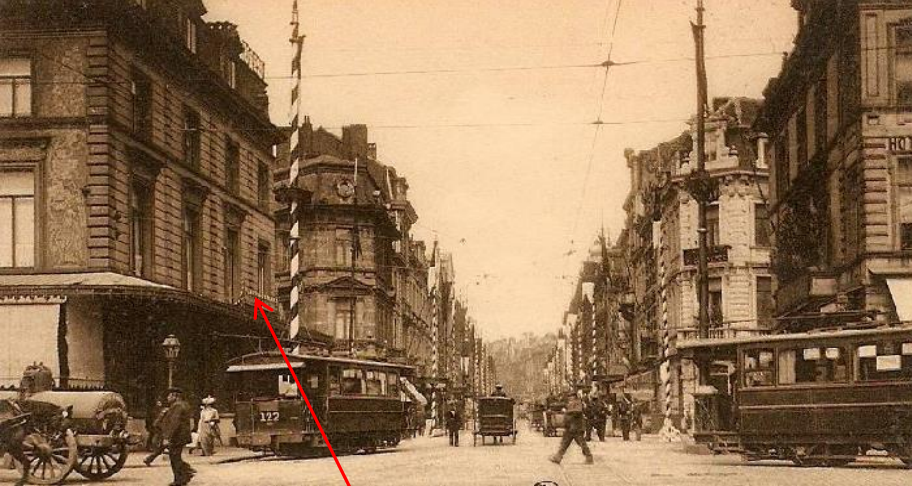
De Statiesstraat (Wilsonplein) aan de Zuid circa 1893. Halte tram 1 links en een groene tram 5 op het spoor. Rechts de hotels voor de reizigers. Hôtel de la Paix, hôtel Leducq, hôtel la Descente des Voyageurs, hôtel de Flandre, hôtel de Termonde

De Statiesstraat (Wilsonplein) aan
foto. Er staat duidelijk op te lezen
wijzers slechts terug te
vinden in 1898.

de Zuid, goed in de tijd te plaatsen dankzij de reclame vooraan op de
'**Brabantdam 81 Mr. en Mw. Jean Eben dentisten**'. In de Gentse Weg-

W. Wilsonplein, Vlaanderenstraat aan de Zuid

In de aanloop naar de wereldexpo van 1913 kwamen begin juli 1908 reeds de eerste vier **open zomertrams** aan in Gent. Ze reden aanvankelijk op de lijn van Gent-Zuid naar het St.-Pietersstation ter gelegenheid v/d Internationale Landbouwtentoonstelling in het Citadelpark.

Foto rechts - Het open rijtuig centraal in beeld begeeft zich langs lijn 1 thv het Graaf van Vlaanderenplein naar de Korenmarkt.

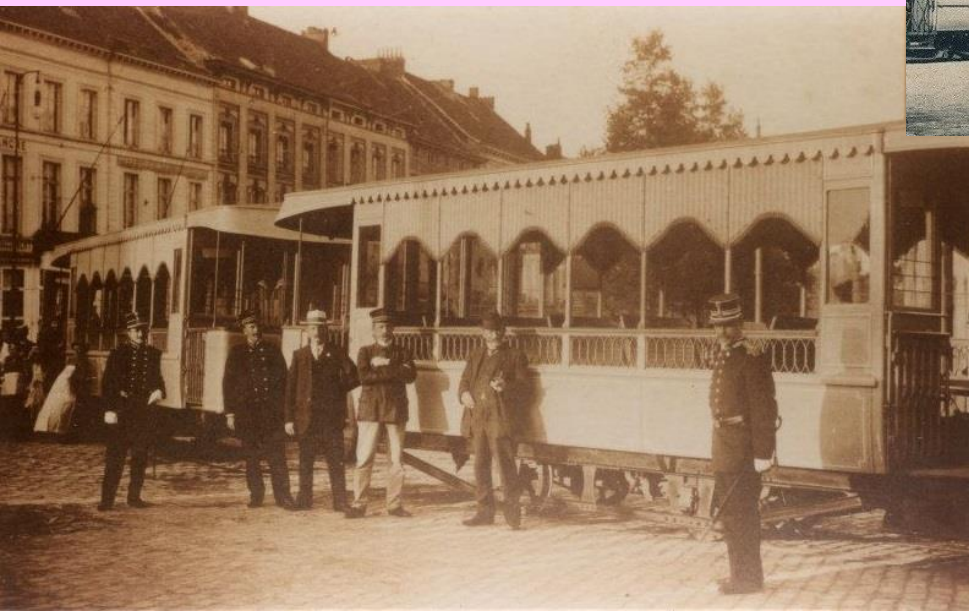

Foto links - een stel zomerse open ruituigen op de sporen thv de bocht aan het Frankrijkplein op de Zuid. Dit was toen de nieuwe tramlijn 7, die via de Dierentuin- (heden Roosevelt-) en de Citadellaan naar St.-Pietersstation liep.

Veel dienst hebben deze zomertrams niet gedaan gezien onze typische weersomstandigheden. Zelfs bij uitzonderlijke droogte in de zomermaanden diende men soms rekening te houden met de sproeiinstallaties in het Park, zoniet werden de tramreizigers natgesproeid.

Gand — 1.a Rue de la Station.

208 = Hélotvrie De Graeve, Gand

Twee foto's v/h President Wilsonplein uit dezelfde periode omstreeks 1927-1932

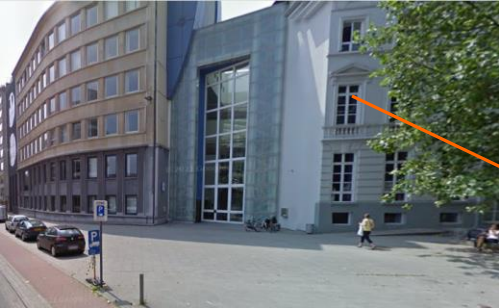
Het Parkhotel op
de hoek met de
Vlaanderenstraat
Zie ook vlg. dia

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De bovenste afbeelding bevat 2 foto's die aanéén geplakt zijn ter hoogte van de verlichtingspaal.

johan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

Het Frankrijkplein aan de Zuid, links de F. Rooseveltlaan

joelan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Hotel Des Boulevards

reklame Betterfood

de jaren 1950-'60?

DELTA PILS MEIRESONNE

DELTA MEIRESONNE

HOTEL DES BOULEVARDS CAFE

BETTERFOOD

Inmiddels is het gebouw achter Anseele verdwenen. In 1956 draaide de COOP waarschijnlijk nog goed maar met de opkomst van de grootwarenhuizen is ook deze moeten stoppen wegens verlieslatend? Ook de Welvaartwinkel VIVO en de Végè hebben hun deuren moeten sluiten. Maar wanneer zou de COOP hier verdwenen zijn?

Gent.- Monument van Edward Anseele sr. gehuldigd tijdens de jubileumstoet 75 jaar SM Vooruit (coop) 1956.

De jaren vijftig. Dit was de tijd dat je kon parkeren op de zuid met je autootje

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De verplaatsing van onze Anseele.
 Hier de 1ste maal in 1971

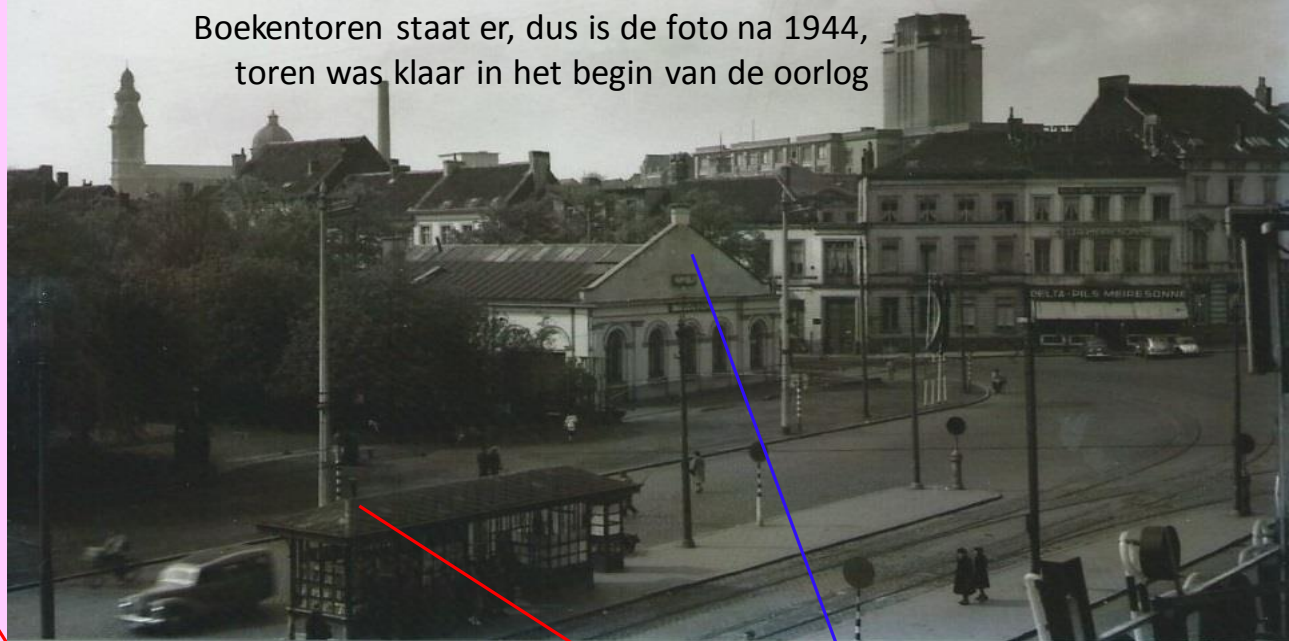

Anseele nog op de Zuid

De jaren vijftig aan de zuid. Blijkbaar waren alle gebouwen van het station niet afgebroken. Op de plaats v/d zuidstatie werd in 1955-'56 het EGW-gebouw opgericht die dienst moest doen als propagandacentrum in opdracht van het stedelijk Electriciteits, Gas en Water-bedrijf. In de jaren vijftig waren er nog mensen die niet over elektriciteit beschikten en zeer velen stookten nog op kolen. Dit gebouw, staat nu leeg, werd ontworpen door Geo Bontinck (1903-1999), zoon van Karel Bontinck (1869-1931), de zaakvoerder van de socialistische bouwonderneming NV De Gentsche Bouwwerken en eerste secretaris van de "Verenigde Metsers". Het kunstwerk werd gebouwd in 1954 de gedenksteen is ingemetseld op de vloer voor de ingang van het huidige administratief centrum. Het fronton en een zuilengalerij die moesten verwerkt worden in een 2de gebouw, een tweelinggebouw voor de administratieve diensten maar zoals je ziet is er nooit iets van gekomen.

Boekentoren staat er, dus is de foto na 1944, toren was klaar in het begin van de oorlog

De Bib kwam er pas in 1990

het administratief centrum

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Na het Zuid-station hebben de
stadsdiensten er een nieuw gebouw opgetrokken. Het E.G.W.
gebouw (Electric, gas en water) heden bibliotheek

jahan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

Frankrijkplein met en zonder
Anseele

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Einde D25. Omdat
het bestand te groot
werd, zie verder [D26](#)
over het zuidstation.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Geef deze website door aan vrienden met [E23](#) erbij
zodat zij onmiddellijk hun keuze kunnen maken. Je
gaat er hen en ook ons veel plezier mee doen!

